

O čem se psalo v minulém století

aneb Zeptali jsme se PhDr. Jiřiny Šiklové v roce 1990

Po letech nezájmu o vysokoškolskou kvalifikaci našich sociálních pracovníků bylo v letošním školním roce otevřeno interní a dálkové studium na katedře sociální práce a vzdělávání dospělých FFUK v Praze.

Jaký byl zájem získat toto specializované vzdělání, jak bude studium koncipováno, s jakými potížemi jste se museli potýkat?

Stručně řečeno, zájemců o studium bylo hodně. Z těch 164 přihlášených do denního studia jsme přijali 24 uchazečů, dokonce i několik mladých mužů, protože bychom se rádi vyhnuli přílišné feminizaci tohoto oboru, pro dálkové studium jsme vybrali 20 z 90 přihlášených. Přijímací testy byly shodné jako na jiných oborech Filozofické fakulty UK, při ústních zkouškách jsme vycházeli ze zájmu o obor podle předloženého seznamu prostudované literatury. Problémů ovšem bylo více. Absolutní nedostatek odborné literatury řešíme urychleně překlady západní literatury, zejména z těch zemí, kde je známa vysoká úroveň sociálního školství (Rakousko, Švédsko, Holandsko apod.). Rovněž metodiku vyučování, učební plány přebíráme od známých univerzit. Vždyť jenom ve Vídni se na všech místních univerzitách studuje sociální práce, a školy dokonce soutěží mezi sebou, kdo lépe připraví své absolventy pro praxi. Základem pro naši knihovnu je i dar jedné bývalé studentky FF UK žijící nyní v Anglii, která nám věnovala soukromou knihovnu s tématikou sociální práce. Ale jsou i další komplikace. Byt působíme jako referent pro personální práci, pak jsme vyučujeme všechny obory, včetně vzdělávání dospělých, a to i v rámci sociálního zaměstnanců. Od roku 1988 jsme byli jako poslanci ONV členem komise pracovníků sil a od letošního roku jsem předsedou této komise.

Jaký problém lze na vašem okrese v oblasti zaměstnanosti v nastavujícím období očekávat a jaké jsou vaše představy o jejich řešení?

V letošní Kladno dominuje těžký průmysl zde konkurenční síly jsou malé. Kladno má tisíce 20 000 zaměstnanců a kladenské doly zahrnují 8 500 pracovníků. Celkem je 40 000 lidí z celkového počtu 155 000 obyvatel okresu.

V Polidle Kladno se ve vyhledu do příštích 2–3 let s výrazným snížením počtu pracovních míst výrazně změní výrobní program nepodstoupit. Počítáme, že pak tedy asi jen zhruba o 350 pracovníkům ztrátíme a 200 pracujících duchodov.

Poněkud obtížnější a složitější je situace v kladenských dolech, kde je nastolen

pražského magistrátu. Vedení Univerzity dělá, co může, ale nevíme, jak tato otázka bude v dohledné době vyřešena. A do třetice: nedostatek kvalitních – a kvalifikovaných – pedagogů, protože nejsou peníze, abychom je mohli přijmout. Fakulta by potřebovala 12 milionů, a ty nám nikdo nedá. Zatím to řešíme tak, že u nás odborníci přednášejí na částečný úvazek nebo jako externisté, protože nám bylo umožněno přijmout pouze 5 pedagogů. Zatím to tedy dělají lidé z dobré vůle a nadšení, za čtvrtinový úvazek mají totiž plat 1100 hrubého. Během dvou tří let se musí vyřešit i organizační otázky.

V současné době je veřejnost zne-pokojena i tím, že řada vysokoškolsky vzdělaných mladých lidí marně shání zaměstnání. A teď tu budeme mít několik desítek dalších absolventů. Bude pro ně umístění?

Já se domnívám, že ano, protože doba podceňování sociální práce už snad skončila. V naší veřejnosti doposud ani nebylo jasné, čím vším by se měl sociální pracovník zabývat, a tak často jeho činnost na sebe přebírali pracovníci nemocnic, psychiatrických léčeben nebo škol. V rámci tzv. šetření se také často snižovaly počty sociálních pracovníků na národních výbozech. Ve vyspělých západních zemích je tomu naopak: práce s mládeží, tesálky, obřádky, zejména klasický sport, církevní práce v pravoslavných pravoslavných církvech, a to všechno je významnou prostudovanou literaturou. Problemem ovšem bylo vše. Absolutní nedostatek odborné literatury, zejména z těch zemí, kde je známa vysoká úroveň sociálního školství (Rakousko, Švédsko, Holandsko apod.). Nejenom, že zdarma vybaví naše pracoviště počítacovou sítí, ale každoročně bude mít 22 studentů možnost výměnného zájezdu. První čtrnáctidenní se uskuteční na jaře 1991.

Děkuji za rozhovor.

Vladimíra Bohatová

Převzato z: Sociální – sociálna politika, 16, 1990, č. 15, s. 17–18. ■

počítat i s tím, že se bude otevírat řada soukromých sociálních zařízení i konzultačních středisek, v nichž budou pracovat lidé, kteří pro svou činnost budou muset mít odpovídající kvalifikaci a osvědčení. Sociální pracovník – to je vlastně trochu psycholog, trochu právník, sociolog, ale hlavně Člověk, na kterého se jeho bližní může s důvěrou obrátit jako k záhytnému bodu.

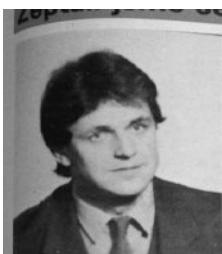
Zmínila jste se na začátku o tom, že přebíráte zkušenosti ze zahraničí, jak tedy bude konkrétně probíhat výuka? Budou mít vaši studenti také možnost poznat, jak se studuje jinde?

Rozhodli jsme se převzít model dvoustupňového studia, při kterém má student možnost nastoupit do praxe po 6 semestrech, po složení zkoušek, s titulem bakalář, nebo pokračovat další 4 semestry a získat úplné vysokoškolské vzdělání. V prvním ročníku budeme klást hlavní důraz na poznání konkrétní problematiky v terénu. Některé přednášky budou probíhat na pracovišti, jako např. úvod do psychopatologie. A taky musíme naučit studenty učit se, např. každý bude muset v průběhu studia v každém ročníku přečíst jednu odbornou knihu v cizím jazyce z každého předmětu a připravit z ní referát nebo stat. Tím získáme i pro ostatní přehled literatury. S nabídkou pro nás velice milou přišla Holanďané (Vysoká škola sociální De Horst). Nejenom, že zdarma vybaví naše pracoviště počítacovou sítí, ale každoročně bude mít 22 studentů možnost výměnného zájezdu. První čtrnáctidenní se uskuteční na jaře 1991.

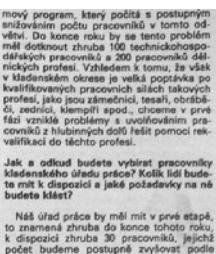
Děkuji za rozhovor.

Vladimíra Bohatová

Převzato z: Sociální – sociálna politika, 16, 1990, č. 15, s. 17–18. ■

PhDr. Miroslava Taubra, ředitelka úřadu práce v Kladně
S jakými kvalifikacemi a jakými zkušenostmi vstupujete na místo ředitelky našeho provizoriu úřadu práce v České republice?
Jsem vyučenou dlevoznaředkem. Po vyučení jsem vystudovala průmyslovou školu hutní.

PhDr. Jiřina Šiklová, CSc.
Po letech nezájmu o vysokoškolskou kvalifikaci našich sociálních pracovníků bylo v letošním školním roce otevřeno interní a dálkové studium na katedře sociální práce a vzdělávání dospělých FFUK v Praze.
Jaký byl zájem získat toto speciálně vzdělávané, jak bude studium koncipováno a s jakými potížemi jste se museli potýkat od podčeské?

Nás úřad práce by měl mít v první etapě, kdy změnime zhruba do konce tohoto roku, k dispozici zhruba 24 pracovníků, jejichž počet bude postupně zvyšovat po dobu maximálně 60 měsíců. Zde však můžeme i tak jednu těžitu mít mezi tvůrci, stávající pracovníci odboru pracovních sil, kteří se v této práci cítí vydří. Zvyšovat počet lidí dovolí, aby se v této práci mohly zúčastnit i odborníci z různých oborů, kteří se vztahují k zaměstnáním nebo jsou uvozováni z některých rušených podniků. Rozhodující faktorem pro výběr vzdělávání je však výška vzdělání a vzdělávacího programu, kterým je vzdělávání dospělých a složitější je situace v kladenských dolech, kde je nastolen

mimořádně přijmout pouze 5 pedagogů. Zatím to teď dělají lidé z dobré vůle a nadšení, za čtvrtinový úvazek mají totiž plat 1100 hrubého. Během dvou tří let se musí vyřešit i organizační otázky.

V současné době je veřejnost zne-pokojena i tím, že řada vysokoškolsky vzdělaných mladých lidí marně shání zaměstnání. A teď tu budeme mít několik desítek dalších absolventů. Bude pro ně umístění?

Já se domnívám, že ano, protože doba podceňování sociální práce už snad skončila. V naší veřejnosti doposud ani nebylo jasné, čím vším by se měl sociální pracovník zabývat, a tak často jeho činnost na sebe přebírali pracovníci nemocnic, psychiatrických léčeben nebo škol. V rámci tzv. šetření se také často snižovaly počty sociálních pracovníků na národních výbozech. Ve vyspělých západních zemích je tomu naopak: práce s mládeží, tesálky, obřádky, zejména klasický sport, církevní práce v pravoslavných pravoslavných církvech, a to všechno je významnou prostudovanou literaturou. Problemem ovšem bylo vše. Absolutní nedostatek odborné literatury, zejména z těch zemí, kde je známa vysoká úroveň sociálního školství (Rakousko, Švédsko, Holandsko apod.). Nejenom, že zdarma vybaví naše pracoviště počítacovou sítí, ale každoročně bude mít 22 studentů možnost výměnného zájezdu. První čtrnáctidenní se uskuteční na jaře 1991.

Děkuji za rozhovor.

Vladimíra Bohatová